

چه برنامه‌ای برای آینده سوریه در نظر دارد؟

روسیه قصد ندارد پس از پایان عملیات نظامی در سوریه، مواضع سیاسی و نظامی خویش در سوریه را از دست بدهد و سفر بشار اسد به سوچی هم تاییدی بر به رسمیت شناختن دولت سوریه از سوی مسکو بود.

به گزارش آرآن نیوز: روزنامه اینترنتی «گازیتا.رو» در تحلیلی نوشته است: به عقیده کارشناسان، سفر «بشار اسد» رئیس جمهوری سوریه به روسیه و دیدار وی با «ولادیمیر پوتین» دقیقاً قبل از برگزاری مذاکرات سه جانبه روسای جمهوری روسیه، ایران و ترکیه در سوچی، به تحکیم مواضع روسیه در این نشست و همچنین در گفتگو با آمریکا کمک خواهد کرد.

روسیه که سازماندهی مذاکرات سیاسی برای حل و فصل اوضاع پس از پایان جنگ در سوریه را نیز برعهده گرفته، قصد دارد حضور سیاسی و نظامی خود در این کشور را همچنان حفظ کند. البته در این خصوص ابتدا باید با ایران و ترکیه (شرکای مسکو در مذاکرات آستانه) و همچنین با دیگر نقش آفرینان در سوریه، از جمله آمریکا، به توافق برسد.

سفر محرمانه روز دوشنبه بشار اسد به روسیه نیز به منظور بررسی دورنمای حل و فصل مسائل سیاسی بعد از پایان جنگ داخلی در سوریه بود. در جریان این دیدار ولادیمیر پوتین از پایان عملیات نظامی علیه داعش در سوریه خبر داد و بشار اسد هم تاکید کرد که اکنون زمان آغاز روند حل و فصل سیاسی مسائل است.

این دومین سفر رئیس جمهوری سوریه به روسیه بعد از آغاز عملیات نظامی روسیه در این کشور بود. بشار اسد نخستین بار در سال 2015 به مسکو سفر کرد تا اقدامات مشترک برای مبارزه با تروریسم را بررسی کند. در آن زمان بخش اعظم خاک سوریه در اشغال گروه تروریستی داعش و دیگر گروه‌های مسلح مخالف قرار داشت. ولی امروزه بخش اعظم خاک این کشور آزاد شده و این اتفاق بیشتر از هر چیز دیگری، به دلیل حمایت نیروی هوایی روسیه از ارتش سوریه تحقق یافته است.

در سایه حمایت روسیه، مواضع بشار اسد در سوریه تقویت شده است

«بوریس دالگوف» کارشناس ارشد موسسه شرق شناسی در آکادمی علوم روسیه به این روزنامه گفته است: «سفر بشار اسد به روسیه یکبار دیگر تایید کرد که مسکو دولت سوریه را بعنوان دولت قانونی و بشار اسد را بعنوان رئیس جمهوری این کشور، به رسمیت می شناسد.»

«تئودور کاراسیک» کارشناس مرکز تجزیه و تحلیل «Gulf State Analytics» در واشنگتن هم معتقد است که سفر بشار اسد به سوچی از یک سو مواضع روسیه در مذاکره با ایران و ترکیه را تقویت کرده است. و از سوی دیگر، بشار اسد اکنون در موضع قدرت قرار دارد که این مسئله در روند حل و فصل سیاسی و همچنین آینده سیاسی کشورش، به او کمک خواهد کرد.»

«ولادیمیر احمدوف» کارشناس ارشد موسسه شرق شناسی و کارشناس در زمینه سوریه می گوید، اسد موفق شده هم در مبارزه با تروریستها و هم در مبارزه با مخالفان مسلح خویش به پیروزی برسد و بخشی از مخالفان هم موافقت کرده اند تا با نمایندگان او بر سر میز مذاکره بنشینند. و ولادیمیر پوتین هم با دعوت از وی برای سفر به روسیه نشان دهد که چه کسی پیروز واقعی در سوریه است. در عین حال با حضور مقامات بلندپایه نظامی روس به بشار اسد نیز نشان داد که این توان نظامی ارتش روسیه بوده که منجر به آزادسازی خاک سوریه شده است. و این نه یک تصور، بلکه یک واقعیت غیرقابل انکار است.»

به گفته وی، اکنون روسیه بعنوان کشوری که سوریه و رژیم بشار اسد، بدون آن نمی توانست بر تروریسم پیروز شود، امروزه بیش از همه علاقه مند حل و فصل سیاسی است و مهمترین عامل این مسئله هم حفظ مواضع سیاسی روسیه در این کشور خاورمیانه‌ای است. و این مسئله بعد از نابودی کامل تروریستهای داعشی ممکن شده است.

مسکو دمشق را برای گفت‌وگو با مخالفان ترغیب کرده است

به گفته احمدوف، ضمن اینکه آمادگی بشار اسد برای نشستن بر سر میز مذاکره با طرف‌های دیگر این مناقشه، مهمترین خواسته مسکو از دمشق در شرایط کنونی است. مسکو در عین حال به همراه تهران و آنکارا، عملاً ضامن اصلی اقدامات دولت سوریه و مخالفان هستند. این در شرایطی است که مخالفان سوری با حضور ایران مخالفند و ترکیه هم کردهای سوری را نمی خواهد. در چنین شرایطی روسیه نقش بسیار حساسی برعهده دارد.

آمریکا باید بپذیرد روسیه ابتکار عمل در سوریه را در دست دارد

روند اوضاع کنونی در سوریه موضوع مذاکرات تلفنی سه‌شنبه شب ولادیمیر پوتین با «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا نیز بود. احمدوف در این باره نیز یادآور شد: «آمریکا در شرایط کنونی عملاً ابتکار عمل را به دست روسیه داده است. البته مشخص نیست که این وضعیت تا چه زمان ادامه یابد.»

به عقیده وی، آمریکا در سوریه حضور نظامی داشته و «رکس تیلسون» وزیر خارجه آن نیز اخیراً گفته که واشنگتن مایل نیست بشار اسد هیچ نقشی در آینده سیاسی سوریه داشته باشد. از طرف دیگر ترکیه نیز برخلاف روسیه و ایران، نسبت به حفظ قدرت بشار اسد در سوریه، دیدگاه منفی دارد. ولی به نظر می رسد پوتین توانسته در دیدار قبلی خویش با رجب اردوغان در تاریخ 13 نوامبر در سوچی، در این زمینه به توافقاتی دست یابد. رئیس جمهوری روسیه در آن زمان در کنفرانس خبری اعلام کرد که دو

طرف در خصوص لزوم تامین استقلال، وحدت و تمامیت ارضی کشور سوریه، توافق قطعی دارند. منابع خبری در وزارت امور خارجه روسیه نیز به این روزنامه گفته اند که بین مسکو و آنکارا هماهنگی کاملی در خصوص مسئله سوریه وجود دارد.

روسیه موقعیت نظامی خود در سوریه را از دست نخواهد داد

واقعیت این است که روسیه بعد از پایان عملیات نظامی در سوریه، قصد ندارد به حضور نظامی خویش در این کشور پایان دهد و پایگاه‌های خود در طرطوس و حمیمیم را همچنان حفظ خواهد کرد. دیگر مشخص شده که در سال جاری توافقنامه‌ای در مورد استفاده روسیه از این دو پایگاه به مدت 49 سال و امکان تمدید آن برای 25 سال دیگر، بین مسکو و دمشق امضاء شد. روسیه همین اواخر اقداماتی نیز در راستای مدرنیزه سازی مرکز لجستیکی نیروی دریایی روسیه در بندر طرطوس سوریه، انجام داده است. اکنون بیش از 10 کشتی جنگی در حال ماموریت در آبهای دریای مدیترانه قادر هستند تا بطور همزمان برای تامین تجهیزات خویش در این مرکز مستقر شوند.

در رابطه با پایگاه هوایی حمیمیم هم باید گفت که امکانات عملیاتی و تجهیزاتی این پایگاه قرار است افزایش پیدا کند. علاوه بر این زیرساختارهای آن نیز در حال مرمت و بازسازی است. سیستمهای مخابراتی، راداری و دیگر تجهیزات مهندسی آن نیز قطعا نوسازی خواهند شد. واضح است که مسئله تامین امنیت این دو پایگاه نیز با استفاده از سامانه های موشکی «اس-400» و «اس-300» تامین شده است. بعید نیست که ترکیب نیروها و تجهیزات دفاع ضدهوایی این پایگاهها افزایش نیز پیدا کند.

البته به گفته مقامات آگاه در وزارت دفاع روسیه، این کشور قصد ندارد نیروی نظامی زیادی در سوریه حفظ کند و تعداد آنها به بیش از 4 الی 5 هزار نفر نخواهد رسید. ولی دهها فروند جنگنده، بمب افکن و هواپیمای ترابری و بالگرد نظامی در پایگاه حمیمیم باقی خواهند ماند. به گفته این منابع خبری، اصلی ترین وظیفه نیروهای نظامی روسیه در سوریه: حمایت از صلح و ثبات در این کشور بعد از پایان جنگ داخلی خواهد بود.

روسیه قصد دارد موقعیت از دست رفته خود را بازگرداند

مقامات نظامی روسیه پنهان نمی کنند که ادامه حضور نظامی در سوریه، دارای اهمیت ژئوپلیتیکی و ژئواستراتژیکی برای روسیه در منطقه بسیار مهم خاورمیانه است. به گفته آنها، حضور نظامی روسیه برای ایجاد توازن نیروها و دفاع از منافع این کشور در منطقه که بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی این امکان از دست رفته بود، دارای اهمیت زیادی است.

ولادیمیر احمدوف نیز معتقد است که حضور نظامی در سوریه تنها راه برای حفظ مواضع روسیه بعد از حل و فصل سیاسی اوضاع در این کشور خواهد بود

پایان عملیات نظامی، ارسال علامتی مشخص برای آمریکا

"لئونید عیسی‌اف" کارشناس ارشد بخش سیاسی مدرسه عالی اقتصاد مسکو معتقد است: «مشکل اینجاست که موفقیت در سوریه به معنای حل و فصل سایر مسائل منطقه نیست. و حتی شاید برخی نقش آفرینان در منطقه از این موفقیت چندان رضایت نداشته باشند.»

این کارشناس هم اطمینان دارد که روسیه با وجود پایان عملیات نظامی، خود را از روند حل و فصل سیاسی اوضاع در سوریه کنار نخواهد کشید. ضمن اینکه در صورت ضرورت، مانعی هم برای استفاده مجدد از قدرت نظامی روسیه در این کشور وجود ندارد.

عیسی‌اف یادآور شد: «ضمن اینکه نابودی داعش در سوریه، به منزله پایان مشکلات در این کشور نیست. پایان عملیات نظامی در سوریه و همچنین توافق با ایران و ترکیه در مورد اقدامات آتی در این کشور، ارسال علامت مشخصی برای آمریکاست و به این کشور نشان می دهد که روسیه به اهداف خویش در سوریه رسیده است. این مسئله مواضع روسیه در برخورد با آمریکا را تقویت کرده و حتی ممکن است درهای مذاکره بین دو کشور را بار دیگر بگشاید.»